

**การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง**
**A MODEL DEVELOPMENT OF SCHOOL MANAGEMENT
BY INTEGRATION OF THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY
ECONOMY IN THE PRIVATE ELEMENTARY SCHOOL
OF THE LOWER NORTHEASTERN REGION**

ดิษยา เลาว์ณย์ศิริ*

ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่**

ร.จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์***

ดร.ศรุดา ชัยสุวรรณ***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และ (2) เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้ การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แนวคิดนำมาจัดทำเป็นกรอบการวิจัย นำมาสร้างแบบสัมภาษณ์แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำมาสร้างหรือร่างเป็น รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และนำร่างที่สร้างขึ้นนั้นมาจัดกลุ่มสนทนาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป

รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) หากพิจารณารายด้านที่มีความเหมาะสมลำดับแรก คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) เรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.00$) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 3.91$) ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.85$)

* ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีระดับความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ โดยภาพรวมมีระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.02$) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.04$) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.03$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.00$) และด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 3.99$)

ผลกรายอื่น ยืนยัน รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จัดกลุ่มสนทนา ยืนยันว่า เป็นรูปแบบร้อยละ 89-100 จึงได้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

คำสำคัญ : การบูรณาการ, หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The research aimed at studying a school management model by integration of the philosophy of sufficiency economy in the private elementary school of the lower northeastern region, and at examining the efficiency of a school management model by integration the philosophy of sufficiency economy in the private elementary school of the lower northeastern region. Research procedures consisted of the synthesis of related documents as well as researches which led to the formation of research framework. Then, the researcher created an interview questionnaire to collect data from experts in order to draft a school management model by integration the philosophy of sufficiency economy in the private elementary school. The model was then improved based on the suggestions offered by the experts during focus group discussions on the appropriateness of the draft. A questionnaire was created in accompany with the model and after trying out, it was used with 358 samples to inquire about the model practicality. The results were affirmed by the experts before it became the model of school management by integument by integration the philosophy of sufficiency economy in the private elementary school of the lower northeastern region.

The Research findings were as follow :

The school management model by integration of the philosophy of sufficiency economy in the private elementary school of the lower northeastern region consisted of four essential aspects of academic management, human resource management, budget management, general management. The appropriateness of the school management model by integration of the philosophy of sufficiency economy in the private elementary school was generally in high leve ($\bar{X} = 3.96$). The aspects with the appropriateness in the first high level was general management ($\bar{X} = 4.09$). The appropriateness of the other aspects was all in high level ranking from the first to the last : human resource management ($\bar{X} = 4.03$), budget management ($\bar{X} = 3.91$), academic management ($\bar{X} = 3.85$).

The practicality of the model of school management by integration of the philosophy of sufficiency economy in the private elementary school was generally in a high level ($\bar{X} = 4.02$). When considered in each particular characteristic, each individual one was in a high level as well ranking from the first to last : academic management($\bar{X} = 4.04$), general management ($\bar{X} = 4.03$), human resource management ($\bar{X} = 4.00$), budget management ($\bar{X} = 3.99$),

The percentage of 89-100 affirmed by the experts during the last focus group discussions and then was approved as the model of school management by integration of the philosophy of sufficiency economy in the private elementary school of the lower northeastern region.

Keywords : Integration, Philosophy of Sufficiency Economy

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานของความเจริญก้าวหน้าของทุกสิ่ง เพราะการศึกษาคือกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความรอบรู้ในด้านต่างๆ ผักตบถเองให้มีความรอบคอบระมัดระวังโดยใช้สติปัญญาในการทำงานและดำเนินชีวิต (ลีลาภรณ์ บัวลาย, 2549)

ในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์เป็นสังคมเศรษฐกิจ ฐานความรู้ (Knowledge-based Society and Economy) ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วการบริหารจัดการทุกวิชาชีพ จำเป็นต้องปรับตัวอย่างมาก จึงจะนำไปสู่ความสำเร็จ และความก้าวหน้า การจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทั้งวิธีการ และองค์ความรู้มากขึ้นเป็น การศึกษาที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และรวดเร็วจึงจะสอดคล้อง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามกระแสของสังคม ที่พยายามเชื่อมโยงให้เป็นหนึ่งเดียวทั้งด้านความคิด มุมมอง การกระทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม และวิถีชีวิต (ธีระ รุญเจริญ, 2550)

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาคน และสร้างเยาวชนให้มีคุณภาพของประเทศ ได้ตระหนัก และเห็นคุณค่า ในการกิจดังกล่าว จึงมีนโยบายที่จะเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงโดยอัญเชิญมาใช้เป็นหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถพึ่งตนเองได้ เกิดความพอมี พอกิน พอใช้ โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึง ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และมีคุณธรรมเป็น

กรอบในการดำเนินชีวิต และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม และปลูกฝังปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ ในการดำรงชีวิตเพื่อให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

จากการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมาของประเทศไทย พบว่า การจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาประสบกับปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุอุดมการณ์ดังกล่าวหลายประการเป็นผลให้การจัดการศึกษาขาดมาตรฐาน และมีคุณภาพต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพมาตรฐานของหลายประเทศในระดับเดียวกัน เด็ก และเยาวชนไทยไม่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ความสามารถทางวิชาการไม่ได้มาตรฐานขาดการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การใฝ่เรียน ใฝ่รู้ การคิด วิเคราะห์ การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ไม่สามารถเผชิญ และแก้ปัญหาในชีวิตจริงของตนเองได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548)

โรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 กำหนดให้การจัดการศึกษาเอกชนมีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2551) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนมีการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา

เพื่อปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อสร้างรูปแบบรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
2. เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้ขอบเขตด้านเนื้อหา ครอบคลุมสาระสำคัญของ การบริหารจัดการงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป รวมทั้งสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ให้ข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือ
2. เป็นผู้บริหารการศึกษามีตำแหน่งระดับผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา หรือ
3. เป็นผู้มีความชำนาญในการบริหารสถานศึกษา หรือมีตำแหน่งระดับผู้อำนวยการ หรือเทียบเท่าขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหรือร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างโดยได้สร้างหรือร่างรูปแบบมีเนื้อหาครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างโดยการจัดกลุ่มสนทนาคั้งที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จัดกลุ่มสนทนา คั้งที่ 1 (Focus Group 1) จำนวน 7 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือ
2. เป็นผู้บริหารการศึกษาที่มีตำแหน่งระดับผู้บริหารในเขตพื้นที่การศึกษา หรือ
3. เป็นผู้สอนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาโดยดำรงตำแหน่งครูผู้เชี่ยวชาญขึ้นไป หรือ
4. เป็นอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษา และมีวุฒิปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือ
5. เป็นผู้มีความชำนาญในการบริหารสถานศึกษาภาคเอกชน

เช่น ผู้รับใบอนุญาต หรือมีตำแหน่งระดับผู้บริหารสถานศึกษา หรือเทียบเท่าขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างโดยสอบถามความเป็นไปได้ในการปฏิบัติกับกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดดังนี้

1. ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 5,313 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหาร คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ประถมศึกษาและครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 358 คน

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบยืนยันรูปแบบภาวะผู้นำการให้บริการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างโดยการจัด

กลุ่มสนทนา ครั้งที่ 2 (Focus Group 2) จำนวน 5 คน โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จึงได้รูปแบบจึงได้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

การศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาบูรณาการได้กรอบแนวคิดในการวิจัยครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานทั่วไปแล้วนำมาบูรณาการความพอเพียง ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี และเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม ได้นำมาร่างเป็นรูปแบบนำร่างไป จัดกลุ่มสนทนา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป มีบูรณาการกับความมีเหตุผลและความพอเพียง ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรก หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การกำหนดบุคลากรมีส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความเหมาะสมอยู่ระดับมากเป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ การสร้างบรรยากาศที่ทำงานเพื่อส่งเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการบริหารงานบุคคล มีบูรณาการกับความมีเหตุผลและความพอเพียง ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี คุณธรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายข้อ พบว่า การเสริมสร้างความตระหนักแก่บุคลากรด้านคุณธรรมให้เกิดความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากอันดับแรกอันดับสาม ด้านการบริหารงาน

งบประมาณมีบูรณาการกับความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดีมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายข้อ พบว่า การจัดทำแผนการบริหารงบประมาณของโรงเรียนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารงานวิชาการมีบูรณาการกับความรู้และคุณธรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากอันดับสุดท้าย หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้เรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและรักความเป็นเมืองไทยอย่างต่อเนื่องและครูผู้สอนมีการประเมินผลการเรียนรู้ การใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก รองลงมา ได้แก่ การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดอุปนิสัยพอเพียงของผู้เรียน ลำดับสุดท้าย คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของสถานศึกษาพอเพียงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยการนำแบบสอบถามไปถามกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ พบว่า โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการมีบูรณาการความรู้และคุณธรรม มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากอันดับแรก หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ โรงเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้เรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและรักความเป็นไทยอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ครู มีการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การปฏิบัติและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และอันดับสุดท้าย ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนด้านวิชาการเพื่อจัดการเรียนรู้ตามหลักบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการบูรณาการความพอเพียง ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ หากพิจารณารายข้อพบว่า

การกำหนดบุคลากรมีส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความเหมาะสมอยู่ระดับมาก เป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ การสร้างบรรยากาศที่ทำงานเพื่อส่งเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อันดับสุดท้าย คือ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจและเผยแพร่ผลงานการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารโรงเรียน อันดับสาม ด้านการบริหารงานบุคคล มีการบูรณาการ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน คุณธรรม มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายชื่อพบว่า การเสริมสร้างความตระหนักแก่บุคลากรด้านคุณธรรมให้เกิดความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อันดับแรก รองลงมา คือ การวางแผนฝึกอบรมบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้และปฏิบัติต่อเนื่องจนเป็นนิสัย อยู่ในระดับมาก อันดับสุดท้าย คือ การกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของทรัพยากรบุคคลให้ตรงกับสายงานอยู่ในระดับมาก และการนำหลักความพอประมาณมาเป็นแนวทางในการกำหนดอัตรากำลังคน อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีบูรณาการความพอเพียง ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี หากพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าการสร้างวินัย การใช้จ่ายงบประมาณ อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ในด้านคุณธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก รองลงมา ได้แก่ การสอนให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในระบบรายรับรายจ่ายการบริหารการบัญชีของโรงเรียนอย่างมีเหตุผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนขยายเครือข่ายในการร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานอื่นในการบริหารงบประมาณที่มีจำกัดบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมาก

ผลการตรวจสอบยืนยันรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ปรากฏว่า การยืนยันเห็นด้วยร้อยละ 89-100 จึงได้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ด้านการบริหารทั่วไป มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากอันดับแรก ทั้งนี้เพราะ เรื่องในด้านการบริหารงานทั่วไปนั้นมีความสำคัญกว่าด้านอื่นๆ อาจเป็นเพราะว่าด้านการบริหารงานทั่วไปนั้นเป็นงานให้บริการและการบริหารงานอื่นๆ ให้บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดโดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับ ดังนั้นการบริหารงานทั่วไป จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการให้บริการและควบคุมงานต่างๆ ด้านที่ต้องรับผิดชอบทั้งองค์กรซึ่งประเด็นสำคัญรายชื่อ ได้แก่ การกำหนดบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการดูแล อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก และความคิดเห็นผู้บริหารและครู เกี่ยวกับความเหมาะสมในระดับมาก อันดับรองได้แก่ การสร้างบรรยากาศที่ทำงานเพื่อส่งเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นการกำหนดคนเพื่อพัฒนา และสามารถสร้างพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีความสุข ในการดำรงชีพ อันนำไปสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนตัวอย่างแก่โรงเรียนอื่นๆ ดังนั้นงานอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมกลุ่มงานบริหารทั่วไปจึงมีความสำคัญ ที่ต้องพัฒนาอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข เกิดเจตคติที่ดี มีคุณธรรม และโรงเรียนจะได้พัฒนาให้มีคุณภาพที่ดีมากขึ้น สอดคล้องกับ คอทเลอร์ (Kolter, 2003) ที่ได้กล่าวว่า การเสริมสร้างความสามารถของผู้นำที่ยั่งยืนเพื่อการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า การบริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนนั้น มีคุณลักษณะพิเศษ และอันดับสุดท้ายการจัดประชุมชี้แจงแก่ผู้ปกครองชุมชน องค์กรหน่วยงานสถาบันอื่นๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่โรงเรียน สอดคล้องกับ ปรียานุช พิบูลสรารุณ (2550) ที่ได้ กล่าวถึงการสรุปการดำเนินงานจัดตั้งเครือข่ายด้านต่างๆ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่ด้านการศึกษา และด้านการบริหารงานวิชาการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเป็นอันดับสุดท้ายเพราะว่า สถานศึกษาเอกชนมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการสถานศึกษาดังนั้นการบริหาร

จัดการขึ้นอยู่กับผู้นำของโรงเรียนที่จะเห็นความสำคัญในการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนให้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายชื่อโรงเรียนที่มีกิจกรรมส่งเสริมให้เรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและรักความเป็นไทยอย่างต่อเนื่อง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับจำเรณูรัตน์ จิตต์จรรย์ (2553) ที่กล่าวไว้ว่า กิจกรรมเน้นการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นวัฒนธรรม อันดับสุดท้าย คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงเพราะปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนมีปัญหาไม่ค่อยเข้าใจในระบบประกันคุณภาพ สอดคล้อง เทิดไทย อภิแสงปัญญา (2551) ที่ได้วิจัยปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนที่ยังขาดความรู้และความเข้าใจในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ด้านการบริหารวิชาการมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากอันดับแรกเพราะงานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา เป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดประเด็นรายข้อได้แก่ โรงเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้เรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและรักความเป็นไทยอย่างต่อเนื่อง มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก เพราะงานวิชาการเป็นกิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจเห็นคุณค่าร่วมอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทยขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ศิลปะ และวัฒนธรรมใช้ภาษาไทย สอดคล้อง จำเรณูรัตน์ จิตต์จรรย์ (2553) ที่กล่าวไว้ว่า กิจกรรมเน้นการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นวัฒนธรรม และหากพิจารณารายข้ออันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนด้านวิชาการเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักบูรณาการ

ของเศรษฐกิจพอเพียงเพราะโรงเรียนเอกชนตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนพ.ศ. 2550 ในนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐนั้นระบุว่าเปิดโอกาสให้เอกชนมาร่วมจัดการศึกษาของชาติ ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น ขึ้นอยู่กับนโยบายผู้บริหารโรงเรียนเอกชนนั้นสอดคล้องกับ คำติ จันทะเกษ (2554) ซึ่งได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประสบผลสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ความพร้อมและความมุ่งมั่นของผู้บริหารในโรงเรียน ตลอดจนทั้งผู้มีส่วนได้เสียในการให้ความรู้

ผลจากการสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารและครูเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ เพราะว่า สถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการ ซึ่งมีประเด็นสำคัญรายข้ออันได้แก่ การสร้างวินัยการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ในด้านคุณธรรมมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับ จำเรณูรัตน์ จิตต์จรรย์ (2553) ที่กล่าวไว้ว่า สถาบันจัดทำแผนงบประมาณการเงินครอบคลุมรายได้ การลงทุนรวมทั้งค่าใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีเหตุผล เกิดความโปร่งใส และอันดับสุดท้าย การนำหลักการบริหารจัดการเชิงระบบชุมชนเข้ามาช่วยในการบริหารงบประมาณ เพราะการบริหารโรงเรียนเอกชน ใช้วิธีการจัดสรรทรัพยากรซึ่งมีอยู่ในระดับความเหมาะสมในด้านการเงินดังนั้นโรงเรียนเอกชนจะไม่ให้ความสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำผลวิจัยนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษา
เอกชนให้มีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดฝึกอบรม สัมมนา
ให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ในการนำ
แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ
เรียนการสอนของสถานศึกษา

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำแนวคิดหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสอดแทรกในกิจกรรม
การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายให้
เกิดขึ้นระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงาน
อื่นๆ เพื่อความร่วมมือให้เกิดผลสำเร็จ ตามเป้าหมายของ
โรงเรียน

5. ผู้บริหารควรให้ความสนใจในการปรับ
ภูมิทัศน์สถานที่อาคารในสถานศึกษาให้น่าอยู่ ต้องมี
การสร้างบรรยากาศที่เรียนให้มีความสะอาด ร่มรื่น น่าเรียน
และประทับใจสำหรับผู้มาติดต่อ

6. ผู้บริหารควรสร้างวินัยให้บุคลากรใน
โรงเรียนให้ประหยัดค่าใช้จ่ายภายในโรงเรียน

7. ผู้บริหารควรเสริมสร้างความรู้ให้บุคลากร
ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมโดยต้องฝึกให้เกิดจิตสำนึก
ในสถานศึกษา

8. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้สถานศึกษา อนุรักษ์
ประเพณี วัฒนธรรมไทยมีวิถีชีวิตแบบไทยให้บุคลากรและ
ผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยในการนำรูปแบบการบริหาร
จัดการสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงของโรงเรียนประถมเอกชน ไปยังภาคอื่นๆ ของ
ประเทศ

2. ควรศึกษาวิจัยกิจกรรมการส่งเสริมให้
เรียนรู้วัฒนธรรมไทยประเพณีท้องถิ่นและรักความเป็น
ไทยของสถานศึกษา

3. ควรศึกษาวิจัยการเสริมสร้างด้านคุณธรรม
และจริยธรรมในสถานศึกษา

4. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารจัด
การเรียนรู้โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงของสถานศึกษา

5. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริการทางด้าน
ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้หรือการสร้างแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นให้กับสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา**. กรุงเทพฯ.

คำดี จันทะเกษ. (2554). **การพัฒนาแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา) มหาสารคาม.: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์. (2553). **การพัฒนาแบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย**. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ชลกร ตันประภัสร์. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

เทิดไทย อภิแสงปัญญา. (2551). **ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัด และบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ขั้วฟาง
- ปริญญ์ พิบูลสงวณ. (2549). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการจัดการศึกษา**. เอกสารประกอบการบรรยาย
โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง กรุงเทพฯ : สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- เพ็ญนภา อีทองดี .(2552). **การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการของสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการการศึกษา) ราชบุรี : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ลีลาภรณ์ บัวสาย. (2549). **เศรษฐกิจพอเพียง : ร่วมเรียนรู้ สานข่าย ขยายผล**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). **นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง**. กรุงเทพฯ : อาร์ แอนปรี้นจำกัด.
- สมควร เสือเทศ .(2553). **การพัฒนาตนเองด้านมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดกรุงเทพมหานคร
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ธนบุรี.**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2551). **สถิติการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- อมร มะลาศรี. (2554). **การพัฒนารูปแบบประเมินความเสี่ยงทางการศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์
การศึกษาดุษฎี บัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- Beane,J.A. (1991). The Middle School The Natural Home of integrated Curriculum.Educational 49(2), 9-13.
- Castle, V. L. (2003). "Development of Critical Teaching Process : A Multisensorial Integrated Approach,"
Dissertation Abstracts International. 63(9) : 3097-A.
- Coleman, C.J. (2011). **Self-Sufficiency or Status Quo: Are the Residents in HOPE VI Developments
Making Progress Towards Self-Sufficiency**. Ph.D. Dissertation Ohio :The University of Akron.
- Gradner, B. L.(2004). "Learning Organization Practices in Public Schools :A Middle School Case Study,"
Dissertation Abstracts International. 64(12) : 4414-A.
- Kotler, P. (2003). **Marketing Management : Analysis Planning Implementation and Control** 9thed.
New Jersey : Prentice - Hall.